

STORTINGET

Representantforslag 16 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Dagfinn Henrik Olsen, Sylvi Listhaug, Alf Erik Bergstøl Andersen, Silje Hjemdal, Bård Hoksrud, Erlend Wiborg, Himanshu Gulati og Marius Arion Nilsen

Dokument 8:16 S (2024–2025)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Dagfinn Henrik Olsen, Sylvi Listhaug, Alf Erik Bergstøl Andersen, Silje Hjemdal, Bård Hoksrud, Erlend Wiborg, Himanshu Gulati og Marius Arion Nilsen om en særskilt kompensasjonsordning for oljepionerene

Til Stortinget

Bakgrunn

Oljearbeidere i pionertiden ble utsatt for risiko av en både helsemessig og sikkerhetsmessig art som er unik. I NOU 2022: 19 Oljepionerene – en kompensasjonsordning er grunnlaget for en egen særskilt kompensasjonsordning vurdert. Kommisjonens konklusjon og anbefaling om å etablere en egen kompensasjonsordning ble avgitt til Arbeids- og inkluderingsdepartementet allerede i desember 2022. Siden den gang har saken om en kompensasjonsordning vært til vurdering i departementet.

Petroleumsvirksomheten var i tidlig fase preget av rask utvikling og ukjente eksponeringsforhold. Helse-skadelige eksponeringer som var særskilte for petroleumsnæringen, var boreslam, hydrokarboner og benzen. Dette gjorde mange som jobbet i oljenæringen i Nordsjøen på 1960-, 1970- og 1980-tallet, alvorlig syke. Mange er allerede døde som følge av skader de ble påført gjennom jobben i Nordsjøen, og mange er alvorlig syke og har liten tid igjen. Derfor haster det å få på plass en erstatningsordning.

Forslagsstillerne viser til at det i Representantforslag 161 S (2023–2024) fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Dagfinn Henrik Olsen, Gisle Meininger Saudland, Frank Edvard Sve, Erlend Wiborg og Silje Hjemdal ble etterlyst en rask etablering av en kompensasjonsordning for oljearbeiderne. Arbeids- og sosialkomiteen behandlet saken i Innst. 444 S (2023–2024). Komiteens tilråding, som medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti stod bak, og som ble vedtatt, var:

«Stortinget ber regjeringen, i lys av kunnskapen fra NOU 2022:19 Oljepionerene – en kompensasjonsordning, følge opp arbeidet med oljepionerene og komme raskt tilbake til Stortinget på egnet vis.» (Vedtak nr. 843 (2023–2024))

I forbindelse med behandlingen av denne saken opplyste regjeringen om at anbefalingen fra kommisjonen i saken bare er ett av flere innspill, og at saker om yrkesskader bør håndteres innenfor det etablerte yrkesskadesystemet. Dette vil kunne bety at det ikke etableres en egen kompensasjonsordning, og at tiden går, mens flere og flere av personene som har krav på erstatning, dør av skadene jobben i Nordsjøen påførte dem.

Forslagsstillerne mener at en slik behandling ikke følger opp kommisjonens anbefaling, og at det bør etableres en egen kompensasjonsordning skreddersydd for oljepionerene. Regjeringens fremgangsmåte medfører en uforholdsmessig lang tidsbruk i en sak der det er skapt forventninger om en snarlig løsning. Det er grunn til å fremheve at etablering av egne kompensasjonsordninger ikke er unikt, men er gjort flere ganger tidligere. For både nordsjødykkere og militære veteraner er det etablert slike ordninger under henvisning til særtrekk ved arbeidsforholdene. Forslagsstillerne mener på lik

linje med kommisjonen at arbeidsforholdene for oljepionerene var så ekstraordinære at det er riktig å opprette en egen kompensasjonsordning. For at den skal være rimelig, må kompensasjonsordningen, som kommisjonen påpeker, avgrenses til noen yrkesgrupper. Når det gjelder tidsmessig avgrensning, bør det legges til grunn tilsvarende som for nordsjødykkerne, fra starten av petroleumsvirksomheten og frem til 1990. Forslagsstillerne viser til at et flertall i kommisjonen anbefaler en særskilt kompensasjonsordning for oljepionerene etter utredningens modell 2. Denne forutsetter en mulig sammenheng mellom eksponering i arbeidet og dokumentert helseskade.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en særskilt kompensasjonsordning for oljepionerene. Forslaget skal være basert på NOU 2022: 19 og kommisjonens flertall sin anbefaling om modell 2. Forslaget skal fremmes senest innen utgangen av februar 2025, slik at bevilgninger til en slik kompensasjonsordning kan ivaretas i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2025.

24. oktober 2024

Dagfinn Henrik Olsen

Sylvi Listhaug

Alf Erik Bergstøl Andersen

Silje Hjemdal

Bård Hoksrud

Erlend Wiborg

Himanshu Gulati

Marius Arion Nilsen